

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Aesopi Phrygis Fabulae Graece et Latine

Aesopus

Basileae, 1606

Aesopi fabulae XLII. ab avieno elego carmine conscriptae

[urn:nbn:de:bsz:31-112322](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-112322)

ÆSOPI FABVLÆ XLII.

ab Avieno Elego Carmine con-
scriptæ.

RVSTICA ET LVPVS. 1

RVstica deflenti puero juraverat olim,
Nî taceat, rabido quòd foret esca Lupo.
Credul⁹ hâc vocē Lupus audiit, & manet ipsas
Pervigil ante fores, irrita vota gerens.
Nam lassata puer nimia dat membra quieti,
Spem quoq; raptori sustulit indè famis.
Hunc ubi sylvarum repetentem lustra suarum
Iejunum conjunx sensit adesse Lupa:
Cur, inquit, nullam refers de more rapinam,
Languida consumptis sed trahis ora genis?
Ne mireris, ait, deceptum fraude malignâ
Vix miserum vacuâ delituisse fugâ.
Nam, quæ præda, rogas, quæ spes contingere
posset,
Iurgia nutricis quùm mihi verba darent?
Hæc sibi dicta putet, seq; hâc sciat arte notari,
Fœmineam quisquis credidit esse fidem.

AQVI.

2 A Q V I L A E T T E S T Y D O .

Pennatis avibus quondam Testudo locuta est,

Si quis eam volucrem constituisset humi,
Protinus è rubris conchas proferret arenis,

Quas precium nitido cortice bacca daret.
Indignans sibimet tardo quòd sedula gressu

Nil ageret toto perficeretq; die.
Ast ubi promissis Aquilam fallacibus implet,

Experta est similem perfida lingua fidem.
Et malè mercatis dum quærit sidera pennis,

Occidit infelix alitis ungue fero.
Tum quoque sublimis quùm jam moreretur
in auras,

Ingemuit votis hæc licuisse suis.
Nam dedit exosæ posthæc documenta quietis

Non sine supremo magna labore peti.
Sic quicumque novâ sublatus laude tumescit,
Dat meritò pœnas dum meliora cupit.

3 C A N C R I .

Curva retrocedens cùm fert vestigia Cancer,
Hispidâ saxosis terga relisit aquis.

Hunc genitrix facili cupiens procedere gressu
Talibus alloquiis præmonuisse datur:

No

Netibi tr

Rursu

Sed nisi

Inno

Cui nat

Recta

Nam stu

Alter

Immitis

Iurgia

Quis pri

Carp

Conve

Palli

Protini

Etge

Ille ma

Turk

Sed ter

Iuss

Ne tibi transverso placeant hæc devia nate,
 Rursus in obliquos neu velis ire pedes.
 Sed nisi contenta ferens vestigia recto
 Innocuos proso tramite fuisse gradus.
 Cui natus, faciam, si me præcesseris, inquit,
 Rectaque monstrantem certior ipse sequar.
 Nam stultū nimis est, cum tu pravissima tentes,
 Alterius cenfor ut vitiosa notes.

B O R E A S E T S O L. 4

Immitis Boreas placidusq; ad sidera Phœbus
 Iurgia cum magno conferuere Iove,
 Quis prior inceptum peragat, (mediumq; per
 orbem

Carpebat solitum fortè viatoriter:)

Convenit hanc potiùs liti præfigere causam,
 Pallia nudato decutienda viro.
 Protinùs impulsus ventis circumtonat æther,
 Et gelidus nimias depluit imber aquas.
 Ille magis duplicem lateri circumdat amictum,
 Turbida summotos quò trahit aura sinus.
 Sed tenues radios paulatim increfcere Phœb⁹
 Iusserat, ut nimio surgeret igne jubar,

De-

Donec lassâ volēs requiescere membra Viator,
 Sepositâ fessus veste sederet humi.
 Tunc victor docuit præsentia numina Titan,
 Nullum præmissis vincere posse minis.

5 R V S T I C V S E T A S I N V S .

Metiri se quemque decet, propriisq; juvari
 Laudibus, alterius nec bona ferre sibi.
 Ne detracta gravem faciant miracula risum,
 Cœperit in solis quum remanere malis.
 Exuvias Asinus defuncti fortè Leonis
 Repperit, & spoliis induit ora novis.
 Aptavitq; suis incongrua tegmina membris,
 Et miserum tanto pressit honore caput.
 Ast ubi terribilis animo circumstetit horror,
 Pigraq; præsumptus venit in ossa vigor,
 Mitibus ille feris communia pabula calcans,
 Turbabat pavidas per sua rura Boves.
 Rusticus hunc magnâ postquam deprendit
 ab aure,
 Corruptum vinculis verberibusq; domat.
 Et simul abstracto denudans corpora tergo,
 Increpat his miserum vocibus ille pecus:

For-

Forfitan
At miEdita g
Et lut
Ad luper
Mulec
Callida
Et vit
Nec se p
Quan
Tunc Vo
Verbo
Hæc daPalli
Haud h
MunFortè
Nec

Forſitan ignotos mutato tegmine fallas,
At mihi qui quondam ſemper Afellus eris.

R A N A E T V U L P E S. 6

Edita gurgitibus, olimq; immerſa profundo,
Et luteis tantum ſemper amica vadis,
Ad ſuperos colles herboſaq; prata recurrentis,
Mulcebat miſeras turgida Rana feras,
Callida quod poſſet gravib⁹ ſuccurrere morbis,
Et vitam ingenio continuare ſuo.

Nec ſe Pæonio jaſtat ceſſiſſe magiſtro,
Quamvis perpetuos curet in orbe Deos.
Tunc Vulpes pecudum ridens aſtuta quietem,
Verborum vacuam prodidit eſſe fidem.

Hæc dabit ægrotis, inquit, medicamina mem-
bris,

Pallida cæruleus cui notat ora color.
Haud facile eſt pravis innatum mentibus, ut ſe
Muneribus dignas ſuppliciove putent.

C A N I S. 7

Fortè Canis quondam nullis latratibus horrens,
Nec patulis primùm rictibus ora trahens,
Mol-

Mollia sed pavidæ summittens verbera caudæ,
 Concitus audaci vulnera dente dabat.
 Hūc domin⁹, ne quem pbitas simulata lateret,
 Iusserat in rabido gutture ferre nolam,
 Faucibus innexis crepitantia subligat ara,
 Quæ facili motu signa cavenda darent.
 Hæc tamen ille sibi credebat præmia ferri,
 Et similem turbam despiciebat ovans.
 Tunc insultantem senior de plebe superbum
 Aggreditur, tali singula voce monens:
 Infelix quæ tanta rapit dementia sensum,
 Munera pro meritis si cupis ista dari?
 Non hoc virtutis decus ostentatur in ære,
 Nequitia testem sed geris inde sonum.

8

C A M E L V S.

Contentum propriis sapientem vivere rebus
 Nec cupere alterius nostra fabella monet:
 Indignata cito ne stet fortuna recurfu,
 Atq; eadem minuat qua dedit antè rota.
 Corporis immensi fertur pecus isse per auras,
 Et magnum precibus sollicitàsse Iovem.
 Turpe nimis cunctis irridendumque videri,
 Insignes geminis cornibus ire boves,

Et

Et solus
 Obj
 Iuppiter
 Infu
 Vivem
 Et tu

Monti
 Cum
 Securus
 Robo
 Dumq;
 In m
 Horum
 In vi
 Ille tra
 Exa
 Contin
 Et m
 Verum
 (Na
 Tun
 Del

Et solum nullâ munitum parte Camelam
 Objectum cunctis expositumque feris.
 Iuppiter adridens, postquam sperata negavit,
 Insuper & magnæ sustulit auris onus.
 Vive minor meritò cui fors non sufficit, inquit,
 Et tua perpetuam livide damna geme.

V I A T O R E S.

Montibus ignotis curvisq; in vallibus arctum
 Cum socio quidam suscipiebat iter,
 Securus quodcunq; malum fortuna tulisset
 Robore conlato posset uterque pati.
 Dumq; per inceptum vario sermone feruntur,
 In mediam præceps convenit Vrsæ viam.
 Horum alter facili comprehendens robora cursu,
 In viridi trepidum fronde pependit onus.
 Ille trahens nullo jacuit vestigia gressu,
 Exanimem fingens sponte relisus humi.
 Continuo prædam cupiens fera sæva cucurrit,
 Et miserum curvis unguibus antè levat.
 Verùm ubi cõcreto rigerunt membra timore,
 (Nam solitus mentis liquerat ossa calor)
 Tunc olidû credens, quamvis jejuna, ca daver,
 Deserit, & lustris conditur Vrsæ suis.

Sed quum securi paulatim in verba redissent,
 Liberior justo qui fuit ante fugax:
 Dic sodes quidnam trepido tibi rettulit Vrsa,
 Nam secreta diu multaq; verba dedit:
 Magna quidem monuit: tamen hæc quoq; ma-
 ximè iussit,
 Quæ misero semper sunt facienda mihi.
 Ne facilè alterius repetas consortia, dixit,
 Rursus ab infana ne capiare fera.

10

E Q V E S.

Calvus Eques capitis solitus religare capillos,
 Atq; alias nudo vertice ferre comas,
 Ad campum nitidis venit conspectus in armis:
 Et facilem frænis flectere cœpit Equum.
 Hujus ab adverso Boreæ spiramina præstant
 Ridiculum populo prospiciente caput:
 Nam mox dejecto nituit frons nuda galero,
 Discolor adpositâ quæ fuit ante comâ.
 Ille sagax tantis quod risus millibus esset,
 Distulit ammotâ calliditate jocum:
 Quid mirum referens positos fugisse capillos
 Quem prius æquævæ deseruere comæ?

OL

Eripier
 Infa
 Sed div
 Ære p
 Dispar
 Ince
 Ne tan
 Iura
 Illa tim
 Et q
 Quam
 Non
 Nam m
 Sem
 Rustic
 The
 Mox in
 Sem
 Contin
 Quæ

Eripiens geminas ripis credentibus Ollas,
 Infans pariter flumen agebat aquis:
 Sed diversa duas Ars & Natura creavit,
 Ære prior fusa est, altera fista luto.
 Dispar erat fragili & solido concordia motus,
 Incertumq; vagus amnis habebat iter.
 Ne tamen elisam confringeret ærea testam,
 Iurabat solitam longiùs ire viam.
 Illa timens ne quid levibus graviora nocerent,
 Et quia nulla brevi est quàm meliore fides.
 Quamvis securam verbis me feceris, inquit,
 Non timor ex animo decutiendus erit:
 Nam me sive tibi, seu te mihi conferat unda,
 Semper ero ambobus subdita sola malis.

R V S T I C V S.

12

Rusticus impresso molitus vomere terram
 Thesaurum fulcis pro siluisse videt.
 Mox indigna animo, pperante reliquit aratra
 Semina compellens ad meliora boves.
 Continuo supplex telluris instruit aras
 Quæ sibi depositas sponte dedisset opes.

I 2

Hunc fortuna novis gaudētem prōvida rebus
 Admonet, indignam se quoq; thure dolens.
 Nunc inventa meis non p̄dis munera templis,
 Atq; alios mavis participare Deos:
 Sed quūm subrepto fueris tristissimus auro,
 Me primam lacrymis sollicitabis inops.

13 T A V R V S E T H I R C V S .

Immensum Taurus fugeret cūm fortē Leonē,
 Tutaque desertis quæreret antra viis:
 Speluncam reperit quam tūc hirsutus habebat
 Ciniphii ductor qui gregis esse solet.
 Pōst ubi summissā meditantem irumpere
 fronte

Obvius obliquo terruit ore Caper,
 Tristis abit, longaq; fugax de valle loquutus,
 Nam timor expulsus iurgia ferre vetat,
 Non te demissis fetosum putide barbis,
 Illum qui superest consequiturq; tremo.
 Nam si discedat, nosces stultissime, quantum
 Discrepet à Tauri viribus Hircus olens.

14 S I M I A .

Iuppiter in toto quondam quæsiverat Orbe,
 Munera natorum qui meliora daret:

Cer-

Certain
 Perm
 Sed nec
 Vel q
 Inter qu
 Iudici
 Tunc b

Ipsu
 Hanc ta
 Dum
 Iuppiter
 Iudici

Threic
 Con
 Namq;
 Mag
 Quod

Cer
 Et simi
 Spar

Certatim ad regem currit genus omne ferarū,
 Permixtumq; homini cogitur ire pecus.
 Sed nec squamigeri desunt ad iurgia pisces,
 Vel quicquid volucrum purior aura vehit:
 Inter quos trepidæ ducebant pignora matres
 Iudicio tanti discutienda DE I.

Tunc brevis informem traheret quum Simia
 natum,

Ipsū etiam in risum compulsi ire Iovem.
 Hanc tamē ante alias rumpit turpissima vocē,
 Dum genitrix crimen sic abolere cupit,
 Iuppiter hoc norit, maneat victoria si quem,
 Iudicio superest omnibus iste meo.

GRVS ET PAVO.

15

Threiciam volucrem fertur Iunonius ales
 Communi sociam continuasse cibo.
 Namq; inter varias fuerat discordia formas,
 Magnaq; de facili iurgia lite trahunt:
 Quod sibi multimodo fulgerent membra de-
 core,

Cæruleam facerent livida terga Gruem.
 Et simul erectæ circumdans tegmina caudæ
 Sparserat arcanum rursus in astra iubar.

Illa licet nullo pennarum certet honore,
 His tamen insultans vocibus usa datur:
 Quamvis innumerus plumas variaverit ordo,
 Mersus humi semper florida terga geris:
 Ast ego deformis sublimis in aëra penna
 Proxima sideribus numinibusq; feror.

16 QVERCVS, CALAMI.

Montibus è summis radicitus eruta Quercus
 Decidit insani turbine victa noti:
 Quam tumidis subter decurrens alveus undis
 Suscipit, & fluvio præcipitante rapit.
 Verùm ubi diversis impellitur ardua ripis,
 In fragiles calamos grande refedit onus.
 Tunc sic exiguo connectens cespite ramos,
 Miratur liquidis quòd stet Arundo vadis.
 Se quoq; tam vasto necdùm cōsistere trunco,
 Ast illam tenui cortice ferre minas.
 Stridula mox blādo respōdens canna susfurro,
 Sequē magis tutam debilitate docens:
 Tu rabidos, inquit, ventos sævasque procellas
 Despicias, & totis viribus acta ruis:
 Ast ego surgentes paulatim demoror austros,
 Et quamvis levibus provida cedo notis.

In

In tua præruptus offendit robora nimbus,
 Motibus aura meis ludificata perit.
 Hæc nos dicta monēt, magnis obistere frustra,
 Paulatimque truces exsuperare minas.

VENATOR ET TIGRIS. 17

Venator jaculis haud inrita vulnera torquens
 Turbabat rapidas per sua lustra feras:
 Tum pavidis audax cupiens succurrere Tigris,
 Verbere commotas iussit adesse minas.
 Ille tamen solito contorquens tela lacerto,
 Nunc tibi qualis eram nuncius iste refert.
 Et simul emissum transegit vulnera ferrum,
 Perstrinxitque citos hasta cruenta pedes.
 Molliter adfixum traheret quum saucia telum,
 A'trepida fertur Vulpe retenta diu.
 Dum quis ille foret, qui talia vulnera ferret,
 Aut ubinam jaculum delituisset agens.
 Illa gemens, fractoq; loqui vix murmure cepit,
 (Nam solitas voces ira dolorque rapit:)
 Nulla quidē medio convenit in aggerē forma,
 Quæque oculis obsit non repetenda meis:
 Sed cruor & validis in nos directâ lacertis
 Ostendunt aliquem tela fuisse virum.

18 ARMENTA ET LEO.

Quatuor immensis quondā per prata iuvenctis
 Fertur amicitiae tanta fuisse fides,
 Ut simul emissos nullus divelleret error,
 Rursus & è pastu turba rediret amans.
 Hos quoq; conlatis inter se cornibus, ingens
 Dicitur in sylvis pertimuisse Leo.
 Dum metus oblatam, phibet temptare rapinam,
 Et conjuratos horret adire boves.
 Sed quamvis audax factisq; immanior esset,
 Tantorum solus viribus impar erat.
 Protinùs adgreditur pravis insistere verbis
 Conlisum cupiens dissociare pecus:
 Et postquam dictis animos disjuxit acerbis,
 Invasit miserum diripuitq; gregem:
 Tum quidam ex illis, vitam servare quietam
 Qui cupiet, nostrā discere morte potest:
 Nève citò admotas verbis fallacibus auras
 Impleat, aut veterem deserat antè fidem.

19 DUMVS ET ABIES.

Horrentes Dumos Abies pulcherrima risit,
 Quùm facerent formæ jurgia magna suæ,

12-

Indignum re
 Quod m
 Nam mihi e
 Verticis
 Puppibus &
 In me su
 At tibi deso
 Despectu
 Ille refert,
 Et nostri
 Sed cum pu
 Quam ve

PIS

Piscator se
 Exigu
 Sed postq
 Atq; av
 Parce pre
 Nam q
 Nunc re
 Fudit,
 Tolle min

Indignum referens cunctis certamen haberi,
 Quòd meritis nullus consociaret honor.
 Nam mihi deductum surgens in nubila corpus
 Verticis erectas tollit in astra comas.
 Puppibus & patulis media cum se de locantur,
 In me suspensos explicat aura sinus.
 Attibi deformem quòd dant spineta figuram,
 Despectum cun èti præteriere viri.
 Ille refert, nunc læta quidem bona sola fateris,
 Et nostris frueris imperiosa malis.
 Sed cùm pulcra minax succidet mēbra securis,
 Quàm velles spinas tunc habuisse meas!

PISCATOR ET PISCIS. 20

Piscator solitus prædam suspendere setâ
 Exigui piscis vile trahebat onus.
 Sed postquàm superas captū p̄duxit ad auras,
 Atq; avido fixum vulnus ab ore tulit:
 Parce precor supplex lacrymis ita dixit obortis,
 Nam quāta ex nostro corpore damna feres?
 Nunc me saxo sis genitrix fœcunda sub antris
 Fudit, & in propriis ludere jussit aquis.
 Tolle minas, tenerūq; tuis sine crescere mensis,

Hæc tibi me rursum littoris unda dabit:
 Protinùs immensi depastus cærule ponti
 Pinguior ad calamum spontè recurro tuum.
 Ille nefas captum referens absolvere piscem,
 Difficiles queritur casibus esse vices:
 Nam miserum est, inquit, præsentem amittere
 prædam;

Stultius & rursum vota futura sequi.

21 R V S T I C V S E T A V I S .

Parvula progeniem terræ mandaverat ales,
 Quæ stabat viridi cespite flava seges:
 Rusticus hæc fragili cupiens decerpere culmo,
 Vicinam supplex fortè petebat opem.
 Sed vox implumes turbavit credula nidos,
 Svaserat & laribus continuare fugam.
 Cautior hos remeans, phibet discedere mater:
 Nam quid ab externis perficietur ait?
 Ille iterùm charis operam mandavit amicis,
 At genitrix rursum tutior in dè manet.
 Sed postq̃ curvas dominum cõprehendere falces
 Frugibus & veram sensit adesse manum;
 Nunc, ait, ô miseri, dilecta relinquire tura,
 Quùm spem de propriis viribus ille petit.

IN-

IN
 Iuppiter
 Ad terr
 Tunc du
 Namq
 His sese
 Obtuli
 Præstand
 Protin
 Sed cui lo
 Distuli
 Spem sibi
 Sequer
 Ille ubi ca
 Suppli
 Nam pet
 Alter
 Tunc for
 Invidi
 Quæ dur
 Latio
 Vendite

INVIDVS ET CVPIDVS. 22

Iuppiter ambiguus hominū prædiscere mentes
 Ad terras Phœbum misit ab arce poli:
 Tunc duo diversis poscebant numina votis,
 Namq; alter cupidus, invidus alter erat:
 His sese medium Titan scrutatus utrunque
 Obrulit, & precibus ut peteretur ait:
 Præstandi facilis: nam quæ speraverit unus,
 Protinùs hæc alter congeminata feret.
 Sed cui longa jecur nequeat satiare cupido,
 Distulit ad motas in nova damna preces.
 Spem sibi confidens alieno crescere voto,
 Sequè ratus solum munera ferre duo.
 Ille ubi captantem socium sua præmia vidit,
 Supplicium proprii corporis optat, ovans:
 Nam petit extinctus ut lumine degeret uno,
 Alter ut hoc duplicans vivat utroq; carens.
 Tunc sortem sapiens humanam risit Apollo,
 Invidiæque malum rettulit ipse Iovi:
 Quæ dum proventis aliorum gaudet iniquis,
 Lætior infelix sic sua damna cupit.

STATVARIVS. 23

Venditor insignè referēs de marmore Bacchū

Ex-

Expositum precio fecerat esse DEVM.
 Nobilis hunc quidem funesta in sede sepulchri
 Mercari cupiens compositurus erat.
 Alter adoratis ut ferret numina templis,
 Redderet & sacro debita vota loco.
 Nunc ait ambiguum facies de mercibus omen,
 Quum spes in precium munera disparagit.
 Et me defunctis seu malis tradere divis,
 Sive decus busti, seu velis esse Deum.
 Subdita namq; tibi est magni reverentia facti,
 Atq; eadem retines funera nostra manu.
 Covenit hoc illis quibus est permessa potestas,
 An præstare magis seu nocuisse velint.

Certamen longâ protractum lite gerebant
 Venator quondam, nobilis atq; Leo:
 Hi cum perpetuum cuperent in iurgia finem,
 Edita continuo forè sepulchra vident.
 Illic docta manus flecentem colla Leonem
 Fecerat in gremio procubuisse viri.
 Scilicet ad firmans picturâ teste superbum
 Se fieri: extinctam nam docet esse feram.
 Ille graves oculos ad inania signa retorquens

Infremit, & rabido pectore verba dedit:
 Irrita te generis subiit fiducia vestri,
 Artificis testem si cupis esse manum.
 Quòd si nostra novū caperet solertia sensum,
 Scalperet ut docili pollice saxa Leo,
 Tunc hominem aspiceres oppressum murmu-
 re magno,
 Conderet ut rabidis ultima fata genis.

P V E R E T F V R. 25

Flens puer extremā putei confedit ad undam,
 Vana supervacuis rictibus ora trahens:
 Callidus hūc lacrymis postq̃ fur vidit obortis,
 Quānam tristitiæ sit modo causā rogat:
 Ille sibi abrupti fingens discrimina funis,
 Atq; auri queritur de siluisse cadum.
 Nec mora, sollicitā traxit man⁹ improba vestē,
 Exutus putei protinūs ima petit.
 Paryulus exiguo circumdans pallia collo
 Sentibus immersus delituisse datur.
 Sed post fallaci suscepta pericula voto
 Tristior amissā veste resedit querelis,
 Dicitur his solers vocem rupisse querelis,
 Et gemitu summos sollicitasse deos.

Per.

Perdita quisq; erit posthac benè pallia credat,
Qui putat in liquidis quòd natet urna vadis.

26 CAPELLA ET LEO.

Viderat excelsâ pascentem rupe Capellam
Comminùs esuriens quùm Leo ferret iter:
Et prior, heus, inquit, præruptis ardua saxis,

Linque, nec hirsutis pascua quære jugis;
Sed cytisi croceum per prata virentia florem,
Et glaucas salices, & thyma grata pete.
Illa gemens, desiste, precor, fallaciter inquit,
Securam placidis insimulare dolis.

Vera licet moneas, majora pericula tollas,
Tù tamen his dictis non facis esse fidem:
Nam quamvis rectis constet sententia verbis,
Suspectam hanc gravidus consiliator habet.

27 CORNIX ET VRNA.

Ingentem sitiens Cornix adspexerat Vrnâ,
Quæ minimam fundo continuisset aquam:

Hanc enisâ diù planis effundere campis
Scilicet ut nimiam pelleret indè sitim.

Postq; nulla viam virt^o dedit, amovet omnes
Indignata novâ calliditate dolos:
Nam brevis immerfis adcrefcēs spontè lapillis

Po-

Potand

Viribus h

Quæ e

RV

Vincla re

Aspera

Rullicus

Credi

Cautus

Name

Scilicet u

Nève

Sed post

Imme

Continu

Quar

Tum h

Disce

Nimiru

Quâ

Horro

Cun

Potandi facilem præbuit unda viam.
 Viribus hæc docuit quàm sit prudentia major,
 Quæ cæptum volucris explicuisset opus.

RUSTICVS ET TAVRVS. 28

Vincla recusanti dedignantique juuenco
 Aspera mordaci subdere colla iugo,
 Rusticus obliquâ succidens cornua falce,
 Credidit insanum dessemuisse pecus.
 Cautus & immenso cervicem innectit aratro:
 Namq; erat hic cornu promptior atq; pede.
 Scilicet ut longus prohiberet verbera temo,
 Nève ictus faciles ungula sæva daret.
 Sed postquàm irato detrectans vincula collo
 Immeritam vacuâ calce fatigat humum,
 Continò eversam pedibus dispergit harenam
 Quam ferus in domini ora sequentis agat.
 Tum sic informi squalentes pulvere crines
 Discutiens imo pectore victus ait:
 Nimirum exemplum naturæ dedat iniquæ,
 Quâ fieri posset cum ratione nocens.

SATYRVS ET VIATOR. 29

Horrida congestis cum staret bruma pruinis,
 Cunctaque durato stringeret arva gelu,
 Hæ-

Hæsit in aduersa nimborum mole Viator,
 Perdita nam prohibet femita ferre gradum.
 Hunc nemorū custos fertur miseratus in antro
 Exceptum Satyrus continuisse suo.
 Quem simul aspiciens ruris miratur alumnus,
 Vimq; homini tantam protinus esse pavet.
 Nam gelidos artus vitæ ut revocaret in usum,
 Adflatas calido solverat ore manus.
 Sed quum depulso cœpisset frigore lætus
 Hospitis eximiâ se dulitate frui:
 Namq; illi agrestem cupiens ostendere vitam,
 Sylvarum referens optima quæq; dabat:
 Obtulit & calido plenum cratera Lyæo,
 Laxet ut infusus frigida membra tepor.
 Ille ubi ferventem labris contingere testam
 Horruit, argenti rursus ab ore suffat.
 Obstupuit duplici monstro perterritus hospes
 Et pulsum sylvis longiùs ire iubet.
 Nolo, ait, ut nostris unquam successerit antris
 Tam diversa duo qui simul ore ferat.

30 VILLICVS ET DOMINVS.
 Vastantem segetes & pingua culta ruentem
 Liquerat abscissâ Rusticus aure Suem,

Vt memo
 Vicit
 Rursus in
 Perdic
 Nec mor
 Poena
 Tum dor
 In vari
 Sed cum
 Impat
 Rusticus
 Adfirm
 Nam cur
 Atq; u
 Hæc illos
 Num
 Ingente
 Ausu
 Verum
 Tutu
 Ille licet

Ut memor accepti referens monumēta doloris
 Vtērūs teneris parceret illa satis.
 Rursus in excepti deprensus crimine campi
 Perdidit indultæ perfidus auris onus:
 Nec mora prædictæ segeti caput intulit horrēs,
 Pœna sed indignum quòd geminata facit;
 Tùm domini captū mensis dedit ille superbis,
 In varias epulas plurima frustra secans:
 Sed cùm cōsumti Dominus cor quereret Apri,
 Impatiens fertur quod rapuisse Coquus.
 Rusticus hoc iustam verbo compescuit iram,
 Adfirmans stultum non habuisse Suem:
 Nam cur membrorū demēs in damna venisset,
 Atq; uno totiens posset ab hoste capi?
 Hæc illos descripta movent, qui sapiūs ausi
 Numquàm peccatis abstinuere manus.

M V S E T B O S.

Ingenem fertur Mus quondā parvus oberrās
 Ausus ab exiguo lædere dente Bovem:
 Verùm ubi mordaci confecit vulnere rostro,
 Tutus in anfractus conditur inde suos.
 Ille licèt vastâ torquum ceryice mictetur,

K

Non tamen iratus quem petat esse vidit.
 Tunc indignante in justo sermone fatigans
 Distulit hostiles calliditate minas.
 Non quia magna tibi tribuerunt membra parces
 Viribus effectum constituere tuis.
 Disce tamen brevibus que sit fiducia monstris,
 Et faciat quidquid parvula turba cupit.

92 RUSTICVS ET HERCVLES.

Hærentem luteo sub gurgite Rusticus axera
 Liquerat, ad nexas ad juga curva boves,
 Frustrâ dispositis confidens numina votis
 Ferre suis rebus quàm resideret opem:
 Cui Rector summis Thyntius inquit ab astris,
 Nam vocat hunc supplex in sua vota Deum,
 Perge laborantes stimulis agitare iuvenco,
 Et manibus pigras disce iuvare rotas:
 Tunc quoque congressum, majoraque viribus ausum,
 Fas superos animis conciliare tuis.
 Disce tamen, pigris non flecti numina votis,
 Præsentemque adhibe cum facis ipse Deos.

33

A N S E R.

Anser erat cuidam precioso germine facta,
 Ovaque quæ nidis aurea sæpè daret.

Fi.

Fixerat h
 Ne lie
 Sed don
 Non
 Grande
 Quæ
 Postqu
 Et va
 Ingem
 Nan
 Sic qui
 Iusti

Quisq
 Nec
 Confe
 Heu
 Solibu
 Dist
 Veram
 Arva
 Pigra
 In p

Fixerat hanc volucril legem natura superbæ,
 Ne liceat pariter munera ferre duo:
 Sed dominus cupidū sperans vancscere votum
 Non tulit exofas in fua lucra moras:
 Grande ratus precii volucris de morte referre,
 Quæ tam continuo munere dives erat.
 Poftquàm nuda minax egit per viscera ferrum
 Et vacuam folitis foctibus effe videt:
 Ingemuit tantæ deceptus crimine fraudis:
 Nam pœnam meritis rettulit inde fuis:
 Sic qui cuncta Deos uno malè tēpore poſcunt,
 Iuſtius his etiam vota diurna negant.

FORMICA ET CICADA.

34

Quisquis torpentem paſſus tranſire iuventam
 Nec timuit vitæ providus ante mala,
 Confeſtus ſenio poſtquàm gravis adfuit ætas,
 Heu fruſtrâ alterius sæpè rogavit opem.
 Solibus ereptos hyeme Formica labores
 Diſtulit, & brevibus condidit antè cavis:
 Verùm ubi candentes ſuſcepit terra pruinas,
 Arvaque ſub rigido diriguere gelu;
 Pigra nimis tantos non equâs corpore nimbos
 In propriis laribus humida grana legit.

K 2

Decolor hanc precib⁹ supplex alimēta rogabat

Quæ quondam querulo ruperat arva sono.

Sed quoq; maturas cum tunderet area messes,

Cantibus æstivos explicuisse dies:

Parvula tunc ridens sic est affata Cicadam,

Nam vitam pariter continuare solent:

Mi quoniã summo substantia parta labore est,

¶ Frigoribus mediis odia longa traho:

At tibi saltanti nunc ultima tempora restant,

Cantibus est quoniam vita peracta prior.

35

SIMIA ET NATI.

Fama est, quod geminũ profundes Simia natũ

Dividit in varias pignora bina vices:

Namq; unum caro genitrix educit amore,

Alteriusq; odiis exsaturata tumet.

Cœperat ut fœtus gravior terrere tumultus,

Dissimili natos conditione rapit.

Dilectum manibus vel pectore gestat amico

Contemptum dorso suscipiente levat:

Sed quum lassatis nequeat consistere plantis,

Oppositum fugiens spontè remisit onus.

Hirsutus alter innectens brachia collis,

Hæsit, & in vita cum genitrice fugit:

Mox

Mox que
Servat
Sic multo
Spes

Pulcrac
Scin
Non pu
Ferre
Quam

Etn
At seni
Ver
Donec
Mol
Mox V
Adm
Hanc t
Exp
Proder
Otia

Mox quoque dilecti successit in oscula fratris
 Servatus vetulis unicus heres avis.
 Sic multos neglecta iurant: atq; ordine verso,
 Spes humiles rursus ad meliora refert.

VITVLVS ET BOS.

36

Pulcrâq; & intacta Vitulus cervice resultans
 Scindentem assiduè viderat arva Bovem.
 Non pudet heus, inquit, longævo vincula collo
 Ferre, nec expositis otia nosse jugis,
 Quàm mihi subjectas pateat discursus in her-
 bas,

Et nemorum liceat rursus opaca sequi?
 At senior nullam verbis compulsus in iram,
 Vertebat solitam vomere fessus humum,
 Donec deposito per prata liceret aratro
 Molliter herbooso procubuisse toro.
 Mox Vitulum sacris innexum respicit aris,
 Admotum cultro comminùs ire propè.
 Hanc tibi tristis agit nunc indulgètia mortem,
 Expertem nostri quæ facit esse jugi.
 Proderit ergò graves quavis sufferre labores,
 Otia quam tenerum mox peritura pati.

K 3

Est hominum fors ista magis felicibus, ut sit
Mors cita, quàm miseris vita diurna regat.

Pinguior exhausto Canis occurrisse Leoni
Fertur, & insertis verba dedisse jocis;
Nónne vides duplici tendantur ut ilia tergo,
Luxurietque toris nobile pectus ait?
Proximus humanis ducor post otia mensis,
Communem capiens largiùs ore cibum.
Sed quod crassa malù circumdat guttura ferriùs?
Ne custoditâ fas sit abire domo.
At tu magna diù moribundus lustra pererras,
Donec se sylvis obvia turba ferat.
Perge igitur nostris tua subdere colla catenis,
Dum liceat faciles promeruisse dapes.
Protinùs ille gravem gemitù collectus in iram
Atque ferox animi nobile murmur agit:
Vade, ait, & meritis nodum cervicibus infer,
Compescantq; tuam vincula dura famem.
At mea cùm vacuis libertas redditur antris,
Quamvis jejunos quælibet arva peto.
Has illis epulas potiùs laudare memento
Qui libertatem postposuere gulæ.

Dulcibus in stagnis fluvio torrente coactus
 Æquoreas præceps Piscis adibat aquas:
 Illic squamigerū despectans improbus agmen
 Eximium sese nobilitate refert.
 Non tulit expulsus patrio sub gurgite Piscis,
 Verbaque cum salibus asperiora dedit:
 Vana laboratis aufer mendacia dictis,
 Quæque refutari te quoque teste queant.
 Nam quis erit potior populo spectâte pbabo;
 Si pariter captos humida lina trahant:
 Tunc me nobilior magno mercabitur emptor,
 Te simul ære brevis debile vulgus emet.

M I L E S.

Voverat ad tritus quondam per prælia Miles,
 Omnia suppositis ignibus arma dare,
 Vel quæ victori moriens sibi turba dedisset,
 Vel quicquid potius possit ab hoste capi.
 Interea votis sors adsuit, & memor arma
 Cœperat accenso singula ferre rogo.
 Tunc lituus raucos deflectens murmure culpâ,
 Immeritum flammis se docet esse prius,
 Nulla tuos, inquit, petieram tela lacertos

Viribus ad firmes quæ tamen acta meis:
 Nam tantum votis & cantibus arma coëgi,
 Hæc quoque summisso testor & astra sono,
 Ille resistentem flammis crepitantibus addens,
 Nec te major ait pœna dolorque rapit:
 Nam licet ipse nihil posses tentare nec ausus,
 Sævior hoc, alios quod facis esse malos.

40 VULPES ET PARDVS.

Distinctus maculis & pulcro pectore Pardus
 Inter consimiles ibat in arva feras:
 Sed quia nulla graves variarent terga Leones,
 Protinus his miserum credidit esse genus.
 Cætera sordenti damnans animalia vultu,
 Solus in exemplum nobilitatis erat:
 Hunc arguta novo gaudentem Vulpes amictu
 Corripit & vanas comprobat esse notas:
 Vade, ait, & piætæ nimium confide iuventæ,
 Dum mihi consilium pulcrius esse queat,
 Miremurq; magis quos munera mētis adornāt
 Quàm qui corporeis enituerè bonis.

41 IMBER ET TESTA.

Impulsus ventis & pressâ nube coactus
 Ruperat hybernis se gravis Imber aquis:

Quum-

Quumq;
 Expe
 Mobile
 Disce
 Turc n
 Immo
 Nune m
 Moll
 Hacten
 Nam
 Et simi
 Pron
 Infelix
 Auct
 Hæc pe
 Sub

Fortè
 Pro
 Inde f
 Inte
 Impig
 Ten

Quúmque per effusas stagnaret turbine terras,
 Expositum campis fictile pressit opus.
 Mobile nanq; lutum tepidus prius instruit aër,
 Discat ut admoto rectiùs igne coqui.
 Tunc nimbus fragilis perquirat nomina testæ:
 Immemor illa sui, amphora dicor, ait:
 Nunc me docta manus rapiente volumina giro
 Molliter obliquum jussit habere latus.
 Hactenus hanc, inquit, liceat cōstare figuram:
 Nam te subjectam diluit Imber, ait.
 Et simul accepto violentiùs anne fatiscens
 Pronior in tennes vita cucurrit aquas.
 Infelix quia magna sibi cognomina sumens
 Ausa pharetratis imbribus ista loqui.
 Hæc poterūt posthæc miseris exempla monere
 Subdita nobilibus ut sua facta gemant.

L V P V S E T H O E D V S. 42

Fortè Lupum melior cursu deluserat Hœdus,
 Proxima vicinis dum petit arva cassis:
 Indè fugam recto tendens in mœnia cursu
 Inter lanigeros constitit ille greges.
 Impiger hūc raptor mediamq; secutus in urbē
 Temtat compositis sollicitare dolis.

520 AVIENI FABVLÆ.

Nōne vides, inquit, cunctis ut victima templis
Immeritaq; gemēs morte cruentet humum?
Quòd nisi securo valeas te reddere campo,
Heu mihi vittatâ tu quoque fronte cades.
Ille refert, modò quā metuis precor exue curâ,
Et tecum viles improbe tolle minas:
Nam sat erit sacrum divīs fudisse cruorem,
Quā̄m rapido fauces exfatiare Lupo:
Sic quotiens duplici subeuntur tristia casu,
Expedit insignem promeruisse necem.

F I N I S.

A Dole
16
Agrot
Anho
Agm
Agric
126
E f
Alcedo
Anfer
Anfer
Anus
Apian
Aquila
nic
gite
rabe
stua
pes
Armer